

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 7731/2023
12.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужилаца: АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ..., ДД из ..., ЋЋ из ..., ЕЕ из ..., ЖЖ из ... и ЗЗ из ..., чији је заједнички пуномоћник Веселин Церовић, адвокат из ..., против тужених: Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, Градске општине Сурчин, коју заступа Градско правобранилаштво - Одељење ГО Сурчин, ИИ из ..., ЈЈ из ..., КК из ..., ЛЛ из ..., ЉЉ из ... и Града Београда, кога заступа Градско правобранилаштво Београд, ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији туженог Града Београда изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4648/21 од 13.10.2022. године, у седници одржаној 12.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог Града Београда изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 4648/21 од 13.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужилаца за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 2693/20 од 26.03.2021. године, ставом првим изреке, утврђено је да су тужиоци сувласници парцеле број .. КО Сурчин, уписане у листу непокретности број .., у идеалним деловима који су опредељени у овом ставу изреке, што су тужени ИИ, ЈЈ, КК ЛЛ, ЉЉ и Град Београд дужни да признају и да трпе да тужиоци на основу ове пресуде у јавном регистру изврше одговарајући упис на идеалном делу који се води на туженог Град Београд. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев за утврђење права сусвојине тужилаца у односу на тужене Републику Србију и Градску општину Сурчин. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени Град Београд да тужиоцима као солидарним повериоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 444.300,00 динара. Ставом четвртим изреке, обавезани су тужиоци да туженој Републици Србији солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 248.250,00 динара. Ставом петим изреке, обавезани су тужиоци да туженој Градској општини Сурчин солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 321.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 4648/21 од 13.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог Града Београда и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом и трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртом и петом изреке првостепене пресуде, тако што је одлучено да свака странка сноси своје трошкове поступка. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог Града Београда за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени Град Београд је путем законског заступника благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију, са захтевом за накнаду трошкова поводом његовог састава.

Испитујући побијану правноснажну пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ 72/11,...10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија туженог Града Београда неоснована.

Доношењем побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности. Нема ни других повреда поступка које могу бити разлог за изјављивање ревизије, док битна повреда поступка из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју се описно указује ревизијом, као и неовлашћено заступање тужилаца од стране пуномоћника који има процесни полажај трећетуженог у овој парници, не могу бити разлог за изјављивање ревизије према члану 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 10.04.1968. године између ПИК „Земун“ и сада покојног ММ закључен је Уговор о замени земље у циљу арондације, који је оверен пред Четвртим општинским судом у Земуну под бројем Ов 2051/68. У овом уговору је констатовано да приватни власник ММ даје у замену уговарачу ПИК „Земун“ парцеле број .. и .. КО Сурчин, док ПИК „Земун“ даје у замену уговарачу ММ 5/7 идеалних делова парцеле број .. у површини од 01.02.97 ха и целу парцелу број .. у површини од 47.97 ха, обе у КО Сурчин. Правноснажним допунским решењем Четвртог општинског суда у Београду О 2689/07 од 23.07.2007. године на накнадно пронађеној заоставштини иза покојног ММ, коју чини право својине на катастарској парцели број .. КО Сурчин - њива друге класе површине 47 ари и 95 м², уписана у поседовни лист број .. КО Сурчин, оглашени су НН са $\frac{3}{4}$ дела и ЊЊ са $\frac{1}{4}$ дела утврђене заоставштине. НН и ЊЊ су у својству продаваца закључили више купородајних уговора (а касније и анекса уговора) којима су продавали сувласничке уделе на наслеђеној парцели број .. КО Сурчин, па су тако 06.05.2008. године закључили уговор о купопродаји непокретности са тужиљом АА као купцем, чији је предмет 130/4795 идеалних делова предметне парцеле; 22.10.2007. године су закључили уговор о купопродаји непокретности са ОО као купцем, чији је предмет 177/4795 идеалних делова исте парцеле, који је затим у својству поклонодавца закључио уговор о поклону 04.06.2010. године са тужиоцем ББ као поклонопримцем, поклањајући му купљених 177/4795 идеалних делова предметне парцеле; 06.06.2008. године су закључили уговор о купопродаји непокретности са тужиљом ГГ као купцем, чији је предмет 130/4795 идеалних делова предметне парцеле; 02.11.2007. године су закључили уговор о

купопродаји непокретности са тужиоцима ДД и ЂЂ као купцима, чији је предмет 250/4795 идеалних делова предметне парцеле; 03.03.2008. године су закључили уговор о купопродаји непокретности са тужиоцем ЕЕ као купцем, чији је предмет 195/4795 идеалних делова предметне парцеле; 06.06.2008. године су закључили уговор о купопродаји непокретности са тужиоцем ЖЖ као купцем, чији је предмет 98/4795 идеалних делова предметне парцеле и 24.10.2007. године су закључили уговор о купопродаји непокретности са тужиоцем ЗЗ као купцем, чији је предмет 130/4795 идеалних делова предметне парцеле. Правноснажном пресудом Вишег суда у Београду П 20828/2010 од 19.10.2011. године, донетом у парници која је вођена по тужби сада тужених ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ против тужених Републике Србије и Градске општине Сурчин поводом исте парцеле број .. КО Сурчин, по истом правном основу утврђено је право сусвојине на овој парцели у корист ЈЈ са 168/4795 идеалних делова, ИИ са 229/4795 идеалних делова, КК са 2429/4795 идеалних делова, ЛЛ са 81/4795 идеалних делова и ЉЉ са 81/4795 идеалних делова, на основу које пресуде су ови тужени извршили упис свог права сусвојине у катастару непокретности. Након извршеног уписа сусвојине означених тужених на предметној катастарској парцели, у катастру непокретности уписан је и тужени Град Београд као сувласник са 1651/4795 идеалних делова, који део је до тада био уписан као државна својина са правом коришћења Градске општине Сурчин. Површина предметне парцеле је 47 ари и 97 м², док је у према подацима катастра њена површина 47 ари и 95 м².

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев тужилаца тако што је утврдио њихово право сусвојине у опредељеним идеалним деловима на катастарској парцели број .. КО Сурчин према туженом Граду Београду и туженима ИИ, ЈЈ, КК, ЛЛ и ЉЉ као уписаним сувласницима ове парцеле у катастру непокретности. У односу на тужену Републику Србију и Градску општину Сурчин одбијен је тужбени захтев због недостатка пасивне легитимације, а из разлога што је у току парнице према решењу РГЗ СКН Сурчин од 14.06.2019. године дошло до промене уписа права својине на предметној парцели тако што је уписан тужени Град Београд са уделом од 1651/4795 идеалних делова, који део је до тада био уписан као државна својина РС са правом коришћења ГО Сурчин. Према становишту првостепеног суда, тужиоци имају пуноважан правни основ за упис права сусвојине на предметној катастарској парцели у смислу члана 20. став 1. Закона о основама својинскоправних односа. Ово из разлога јер је сада покојни ММ у поступку арондације стекао пуноважан правни основ за упис власништва у земљишну књигу, затим су његови законски наследници пуноважно стекли право својине предметне парцеле одлуком суда у оставинском поступку, а након тога су њоме располагали на основу пуноважних уговора о купопродаји закључених са овде тужиоцима као купцима. Примењујући одредбу члана 40. став 2. Основног закона о искоришћавању пољопривредног земљишта („Службени лист ФНРЈ“, број 43/54 и 53/62 и „Службени лист СФРЈ“, број 10/65 са изменама) првостепени суд је заузео становиште да судски оверен уговор о размени земљишта који је закључен у поступку арондације представља законит правни основ стицања права својине на земљишту које се у овом поступку даје као накнада за размењено и припојено земљиште, док је земљиште које је било у својини сада покојног ММ дато ПИК-у „Земун“ као организацији удруженог рада која је користила земљиште у пољопривредне сврхе и у чијем је интересу спроведена размена земљишта. Предметни уговор о замени земље у циљу арондације из 1968. године има све елементе правног посла подобног за пренос права својине на спорној парцели у смислу одредаба Српског грађанског законика из 1844. године, који се

примењује на основу члана 4. Закона о неважности правних прописа донетих пре 06.04.1941. године и за време непријатељске окупације („Службени лист ФНРЈ“, број 86/46 са изменама и допунама). Право својине правног претходника тужилаца (пок. ММ) на предметној парцели настало је његовим ступањем у посед ове парцеле на основу закљученог уговора о замени земљишта, без обзира што није укњижена промена носиоца права својине. Његови правни следбеници - НН и ЊЊ су наследили предметну парцелу као његову накнадно пронађену заоставштину, након чега су закључили и судски оверили купопродајне уговоре са тужиоцима. Према становишту првостепеног суда, они на овај начин нису располагали правом које им не припада, нити су пренели на тужиоце више права него што су имали.

Другостепени суд је у свему прихватио правно становиште и аргументацију првостепеног суда, сматрајући их заснованим на правилно примењеном материјалном праву на потпуно и правилно утврђено чињенично стање.

По оцени Врховног суда, правноснажна пресуда у побијаном усвајајућем делу у односу на тужени Град Београд донета је правилном применом материјалног права.

У конкретном случају, први правно дозвољени промет парцеле бр. .. КО Сурчин извршен је у поступу арондације закључењем писаног и судски овереног уговора о замени земље између ПИК „Земун“ и сада пок. ММ. Овај уговор, закључен у оквиру арондације, је реализован у целости тако што је ММ ступио у посед предметне парцеле коју је добио у замену за земљиште које је уступио ПИК-у „Земун“ у чијем интересу је спровођена арондација. Правилно су нижестепени судови закључили, што се ревизијом ни не оспорава, да то што је поступак арондације спроведен мањкаво, односно што није спроведен до краја у смислу да је изостала укњижба промене титулара права својине на основу закљученог уговора, не значи да фактички није дошло до истовременог престанка права својине ПИК „Земун“ на парцели бр. .. КО Сурчин и стицања права својине ММ на овој парцели по основу арондације у смислу одредаба тада важећег Општег закона о искоришћавању пољопривредног земљишта („Службени лист СФРЈ“ бр. 25/65). Након тога, законски наследници пок. ММ наслеђују предметну парцелу као накнадно пронађену заоставштину и стичу право својине на њој на основу правноснажна судске одлуке - допунског решења о наслеђивању О 2689/07 од 23.07.2007. године, у смислу одредбе члана 20. став 2. Закона о основама својинскоправних односа („Службени лист СФРЈ“ бр. 6/80 и 36/90, „Службени лист СРЈ“ бр. 29/96 и „Службени гласник РС“ бр. 115/2005) и даље је (у периоду од 2007. до 2010. године) као сувласници продају, закључујући са тужиоцима као купцима уговоре о купопродаји у законом прописаној писаној форми уз оверу потписа уговарача од стране суда, у смислу одредбе члана 4. став 1. тада важећег Закона о промету непокретности („Службени гласник РС“ бр. 42/98 и 111/09).

Неосновани су наводи ревидента да тужбом нису обухваћени сви сувласници предметне парцеле као тужени, јер за ове наводе нема доказа, будући да из приложених уверења РГЗ СКН Сурчин и листа непокретности број .. КО Сурчин произилази да су тужбом обухваћени сви сувласници уписани у катастру непокретности до дана закључења главне расправе. Такође, неосновани су и наводи ревидента да су признања тужбеног захтева од стране тужених физичких лица као сувласника предметне парцеле недозвољена располагања у смислу члана 348. став 2 у вези са чланом 3. став 3. ЗПП. Ово из разлога што су они морали бити обухваћени

тужбом због нужне и јединствене процесне заједнице у смислу члана 210. и 211. ЗПП, али њихова признања за последицу нису имала доношење пресуде на основу признања, већ значај чињења неспорним свих чињеничних навода тужбе. При томе, тужбени захтев се односи на утврђење сувласништва тужилаца искључиво на власничком уделу туженог Града Београд од 1651/4795 идеалних делова, али су и поред тога правилно тужбом обухваћени и остали сувласници као нужни и јединствени супарничари.

Са напред наведених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у ставу првом изреке.

По оцени Врховног суда, трошкови ревизијског поступка на име ангажовања пуномоћника адвоката за састав одговора на ревизије нису били потребни тужиоцима ради вођења ове парнице у смислу одредбе члана 154. ЗПП.

Из тог разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 165. став 1. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**